

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO.

Z WARSZAWY DNIA 29. SIERPNIA ROKU 1800. W PIĄTEK.

z Wiednia d. 20. Sierpnia.

Na dniu 7. t. m. umarł tu Baron *Martini* Prezydent wydziału sprawiedliwości w roku 74 życia swego. Jeszcze za panowania *Maryi Terezy* był professorem prawa natury w głównej szkole *Wiedeńskiej*, i wiele osob znakomitych winne mu są swoje ukształcenie.

Dnia 15. t. m. wszczęty w *Linz* pożar, zniszczył blisko 70 domów, z pomiędzy których zamek tamtejszy, i dom jurydykcyow kraio- wych są najznakomitszemi.

Podług gazety *Neapolitańskiej* pod dniem 20 Lipca rozruchy tak w *Palermo* iak w *Neapolu* od czasu przybycia *Francuzow* do wyższych *Włoch*, bardzo się wzmożyły. Pomimo tego, iż wielka liczba zle myślących do *Marsylii* wysłana została, pomimo tego, iż powszechna amnestya z wyłączeniem tylko głównych hersztow ogłoszona była, Rząd jednak przymuszonym się być widział, do aresztowania w *Neapolu* od dnia 13. do 17 Lipca przeszło 400 burzycielow.

z Londynu d. 12. Sierpnia.

Na dniu 9. t. m. wypłynęło z *Farmuth* 9. okrętow liniowych, 4. statki bombardyerkie, 5. brygow, 2. słopy i 2. kutry pod kommandą Admirała *Dixon* dla połączenia się z flotą Admirałką pomimo portu przechodzącą. Niewiadomo właściwie dokąd ta flotta popłynęła, domyślają się jednak, iż dyrekcyą swoją ku fstronie wschodniej obroci.

Dzisiejsze Gazety wieczorne wyrażają, iż flotta która z *Farmuth* wypłynęła, ma podobno przeznaczenie dać poparcie negocyacyom Lorda *Withworth* w *Kopenhadze*.

Inna Gazeta głosi, iż Lord *Withworth* ode-

brał instrukcyę przyzwoite do otrzymania prędkiej w *Kopenhadze* rezolucyi.

Z *Suthampton* donoszą, iż flotta transportowa wyszła wczoray z *St Helens* pod żagle. *Woyłka Hollenderskie* które się na wyspie *Wight* znajdowały, wsiadły także na tę flotę. Gdzie ta wyprawa którą Admirał *Pultney* dowodzi popłynie, jeszcze dostatecznie nie wiadomo, z początku mowiono, iż przeciw *Belle-Isle* lub *Kadix*, dziś dają iey inne przeznaczenie.

Pichegru przybył do *Londynu*, iadł obiad u Hrabiego *d'Artois* i otrzymał rangę Generała Leutnanta *Ludwika XVIII.*, w tym charakterze publicznie teraz pokazywać się będzie. *Pitt* często przybiera tego Generała do rady w materyach wojennych.

Z *Hull* pod dniem 8. donoszą, iż na dniu 10. wielka flotta kupiecka pod konwoiem iednego kuttra od 16. armat do *Hamburga*, *Bremy* i *Elby* odpłynąć ma zamiar. Przeznaczona na morze wschodnie flotta kupiecka jeszcze się nie odważa wyjść pod żagle.

Do *Leith* wysłano ieden okręt wojenny dla konwoiowania floty kupieckiej na morze wschodnie. Ta jednak nie prędzey odpłynie, aż dopoki zupełna odpowiedź od dworu *Duńskiego* odebrana nie będzie. Lord *Withworth* ma instrukcyę do ugodzenia zaszłych sporow, lecz razem obfiawać będzie przy prawie przeglądania okrętow neutralnych nawet z konwoiem płynących. Ządać ma nadto satysfakcyi z postępku kapitana fregaty *Duńskiej*.

Rozmaite do *Elby* przeznaczone neutralne okręty, zostały przytrzymane i do portow naszych zaprowadzone.

Fregata *Duńska* z konwojem, została ciągle w *Deal* aż do zupełnego rzeczy rozstrzygnięcia.

Parlament *Irlandzki* który już zupełnie się skończył, został dla formalności do dnia 22. Września odłożonym.

W większej części Hrabstw żniwa są przepyszne, siana tylko dla wielkich upałów będzie niedostatek.

Posel *Turecki* wyjechał do *Kuxhaven*, a ztamtąd w dalszą do *Konstantynopola* puścił się drogę.

Gazety tutejsze głoszą o wiadomości z *Calais* odebranej, iż Rząd *Francuzki* zniósł znówu dawne urządzenia względem wprowadzenia rękodzieł *Angielskich* na okrętach neutralnych.

Z *Wiednia* przybył umysłny posłaniec, po czym zwołana była Rada tajna, która się zaftanowiwszy nad przyftanieniami depezym, wyprawiła naodwrot kuryera do *Wiednia*.

Ma być postanowiony nowy order dla zaftużonych w marynarce osób.

Xiąże *York* rozkazał aby Brygadyerowie odeftali z korpusu jego ludzi niezdatnych do ftużby na garnizony do rozmaitych fortec.

Z *Minorki* odpłynął do *Malty* 55. regiment pod kommandą G. *Pigot*, innych 6. regimentów pod dowództwem G. *Abererombi* mają do *Liworno* zawinąć.

Oftatnia gazeta dworska wyraża, iż porucznik *Coghlen* na brzegach *francuzskich* z kuttrem na którym 20. ludzi się znajdowało, pod nieprzyjacielskimi baterjami zachwycił w *Port Louis* brygantynę *francuzką* *Cerber* z 87. ludźmi.

Posel nasz w *Florencji* P. *Wyndham* przybył do *Londynu*.

Kompania *Wschodnio-Indyjska* obiefta także w pofteffyą kray *Nababa* z *Oude* wyznaczwszy mu pensyą dożywotnią.

z *Paryża* d. 12. *Sierpnia*.

Dzienniki nasze zawierają w sobie teraz

poselstwo Dyrektoryatu *Batawskiego* do Ciała Prawodawczego w *Hadze*, względem podpisanych artykułów przedugodnych pokoju. Ponieważ z ftrony Rządu naszego nie zaprzeczono tej wiadomości, przeto uważają to za potwierdzenie ułożonych w istocie artykułów przedugodnych w *Paryżu*, które Hr. *St. Julien* powiozt z sobą do *Wiednia* dla otrzymania ratyfikacyi Cesarzskiej.

Dziś papiery krajowe podniosły się do tak wysokich ceny w iakich ieszcze nie były.

W rozmaitych portach naszych wybierani teraz są maytkowie do flotty naszej w *Brest*.

Tegoroczny jarmark w *Beaucaire* bardzo pomyslnie poszedł. Gotowizna w obftości się na nim znajdowała.

Do *Cherburga* pomimo baczności *Anglików* zawinęło 7. okrętów drzewem do budowy okrętów i innymi potrzebami morskimi naftadowanych.

Monitor donosi, iż ftawny kompozytor *Haydn* wkrótce do *Paryża* przybędzie.

W niektórych okolicach *Francyi* daft się widzieć pewny gatunek ptaków *Ibis* zwany, famemi tylko iadowitemi owadami, a mianowicie węzami żyjący, *Egipt* iest ich właściwą oyczyzną. Pokazanie się tych ptaków przypisują tu nadzwyczajnym upałam w *Francyi* teraz panującym.

Po przybyciu Generała *Augereau* do *Monguncji*, landgraf *Hefsen Darmstadt* przyftał do niego kapitana z oświadczeniem mu atencyi.

Generał *Mafsena* żadał od tymczasowego rządu w *Turyinie* kontrybucyi od puł-trzecia miliona liwrow.

Dzienniki tutejsze umieszczają w sobie naftępującą Anekdotę o rozpoznawaniu, które Generał *Lecourbe* przedftewiaft na krótki czas przed zawartym zawieszeniem broni. „Z powodu niektórych ważnych okoliczności wiele mu na tym zależało, aby takowe rozpoznanie fam jeden uskutecznił. Młynarz który

przyszedł do niego z propozycją liwerunku dla armij, podał myśl do przebrania się w suknie młynarskie. Młynarz ten zaproszony został od żołnierzy do obozu, gdzie zagrzawszy sobie głowę winem, spokojnie zasnął. Zaufani *Lecourba* unter-officerowie, ścignęli z niego suknie, włożyli nań mundur generalski, kapelusz z galonami i piorem, a tak ubranego wynieśli do pobliskich krzaków. Generał *Lecourbe* przebrawszy się zaraz w suknie młynarza, wyjechał na rozpoznawanie. Powracając z niego do głównej kwatery, napotkał na niektórych huzarów *Austryackich*. Dla wydobycia się z ich rąk prędkiego, doniósł im, iż w pobliskich krzakach znajduje się jeden Generał *Francuzki*, który tam snem zajęty spoczywa, i którego łatwo będzie można zająć do niewoli. Huzary pobiegły natychmiast do wskazanego miejsca, a przebrany młynarz szczęśliwie nazad do kwatery głównej powrócił.

Utrzymują na nowo, iż *Anglicy* zatrudnieni są teraz wyprawą do *Brest*, gdzie jednak poczynione są już przygotowania do ich należytego przyjęcia. Liczba okrętów *Angielskich* przy brzegach naszych znacznie się od niejakiego czasu pomnożyła.

W *Bordeaux* na dniu 4 Sierpnia upał tak był wielki, iż na termometrze jednym stopniem był wyższy od zwyczajnego ciepła w *Senegal*, to jest 31. stopniów.

Gwardya Konsularna ma być powiększona do 5 tysięcy ludzi.

Minister wojenny zalecił rozdawanie pomiędzy żołnierzy octu winnego przez cały ciąg upałów. Zakazano jest także żołnierzom kąpać się zaraz po iedzeniu. Jedna Dama w tych dniach zjadłszy tu filiżankę lodów zaraz na miejscu skonała.

Zadanie miasta *Frankfortu* względem zmniejszenia kontrybucyi odesłane jest przez pierwszego Konsula do ministra interesów zagranicznych i do ministra wojennego. Miasto

Lugdun, którego iarmark *Frankfurtu* mocno interesuje, wstawia się także za nim.

Minister wewnętrzny do kamienia węgielnego położonego na placu rewolucyjnym dla wystawienia narodowej kolumny, włożył bardzo wiele medallów, pomiędzy innemi znajduje się medal bity na pamiątkę pokoju w *Campo-Formio*, medal na pamiątkę batalij pod *Marengo*, medal na pamiątkę założenia Rzeczypospolitey, medal z wizerunkiem Generała *Desaix*, i Ob. *Barthelemy* autora nieporównanego dzieła *Podróżow Anacharsysa &c.* Najwięcej medallów znajduje się z nazwiskiem Konsulów.

Generał *Berthier* dziś albo jutro wyjeżdża do *Madrytu*.

Posel Duński *Dreyer* przybył tu z *Barcelony*.

Uważano tu za osobliwość, iż Ambassador *Rzymski* Xiążę *Justiniani* nie znajdował się w czasie ostatniej audyencyi dawanej przez pierwszego Konsula dla posłów zagranicznych.

Przez *Paryż* przechodzą liczne wojska, które pod *Amiens* obozem stanąć mają.

Podano tu wniosek, aby pieniądze składkowe na wystawienie monumentu dla Generała *Desaix* obroczone były na założenie nowej fontanny w *Paryżu* z powodu trwających wielkich upałów.

Podług tutejszych Dzienników, wielkie zaburzenia powstały w kraju *Neapolitańskim*. W *Neapolu* postanowiony jest Trybunał konserwatorów dla Stanu Szlacheckiego, strzegący składu szaczytowego. Pierwsza księga złota zawierać w sobie będzie najdawniejszą Szlachtę, która się zawsze godną kleynotu tego okazała, i wcale nie należała do ostatniej rewolucyi. Margrabia *del Vasto* ma być ogłoszony pierwszym Szlachcicem Królestwa. Do drugiej księgi srebrnej wniędą osoby które przynajmniej od 200. lat dowiodą Szlachectwa swego, i zawsze przyzwolicie do swego szas-

ezytu sprawowały się, a do ostatekniey kłęgi należeć będą ci, którzy się dobrze dla korony zasłużyli. Co rok listy te Szlacheckie przeglądane zostaną, nowe osoby zasłużone mają być wpisywane, a ci zaś którzy się źle sprawować będą wymazanemi zostaną.

W oczekiwaniu skutku negocyacyow, panuje tu największe milczenie. W przygotowaniach tylko wojennych żadney nie widać odmiany, ani przerwy.

Generał *Murat* powrócił już z obozu pod *Amiens* utworzonego z rozmaitych kompaniow strzelcow i grenadyerow.

Słychać iż wkrótce z *Portugalij* nowy Posel tu przybędzie.

W departamencie *Jlle* i *Villaine* z małej góry tamże będącej nagle wybuchnęły kłęby dymu, które lękać się każą, aby ta góra w wolkan się nie przemieniła.

Można się spodziewać, wyraża Towarzystwo Rolnicze Departamentu *Sekwany*, iż zaszczone drzewo chlebowe, składać będzie w naszym gospodarstwie wiejskim część roślin przykładających się do wyżywienia ludzi. Obywatele *Labillardiere* i *Delahaye* którzy ten szacowny dar przywiezli z południowego morza, zasługują bezwątpienia ażeby Towarzystwo podało ich imiona wdzięczności narodowej.

Dziki człowiek z Departamentu *Aveyron* oddany jest do wychowania obywatelowi *Siccard*. Niektóre osoby utrzymują tu, iż ten dziki chłopiec nie jest tylko oszustem, zle nawet rolę swoją grającym. Poczynione są nawet w tej mierze zakłady. Zdrowie Ob. *Siccard* jest w niebezpieczeństwie. Plucie krwią bardzo go osłabiło. Lekarze wątpią, aby piersi jego mogły być zupełnie naprawione.

Huzary od armij odwodowej z *Dijon* do *Feldkirch* przybyli, składają oni część przedniej straży Generała *Lecourbe*.

Przednia straż armij odwodowej z 5836. ludzi złożona pod dowództwem Generała *Reyftaneta* w okolicy *Lozanny*. W mieście tym i okolicy rozkwaterowano wiele wojska.

Gdy na dniu 3. t. m. pięciu małych chłopcow, z których najstarszy miał lat 13, kapali się pod fortyfikacyami *Sarre libre*, uyrzeli 3 *Austryackich* czerwono płaszczyowych jeńcow przekakujących wały dla ucieczki z niewoli. Chłopcy wybiegli na przeciw nim, a młody *Goulon* z nożem w ręku nalegał na dezterterow, aby do miasta wrócili, zagrażając im śmiercią. Tym sposobem 5. chłopcow wprowadziło 3. *Austryakow* nazad do miasta *Sarre libre*, w którym przeszło tysiąc jeńcow znajduje się pod strażą gwardyi narodowej, gdyż wojska wszystkie w pole wyciągnęły. Ten godny podziwienia krok męstwa, w tak młodych okazany dzieciach, ściągnał podziwienie wszystkich jeńcow. Komendant fortecy Ob. *Saufelon* oświadczył im swoje ukontentowanie, i zaprosił do siebie na obiad. Imiona ich są *Goulon*, *Schek*, *Boisoc*, *Flamant* i *Hardy*.

Negocyacya z Papieżem w celu zniesienia *Schizmy* między księżmi przyśięgłemi i nieprzyśięgłemi we *Francyi*, ma być prowadzona przez bywszego Biskupa w *Chalons*, *Clermont* *Tonnere* krewnego Piusa VII. który się teraz w *Rzymie* znajduje. Z 130 Biskupow, którzy przed rewolucyą we *Francyi* zostawali, 59 umarło, 30 bawi się za granicą, i gotowi są złożyć przyrzeczenie wierności Rządowi, a 8 przyśięgłych znajduje się we *Francyi*. *Bernier* bywszy szef rojalistow proboszcz w *Angers*, nakłonił duchowieństwo w departamentach zachodnich do złożenia Rządowi przyrzeczenia wierności.

Biskupi konstytucyjni wydali obwieszczenie względem concilium narodowego w przyszłym roku odprawiać się mającego. W proklamacyi swoiey zwołującej Duchowieństwo wzmiankują o gorliwości ku religij, która powszechnie się znowu ożywia, o użytych do tego środkach, o poświęceniu Biskupow, o podziale dycezyow. Wspominają także o Duchowieństwie zagranicznym (*Hiszpańskim*), które do tego ma należeć, lecz razem lękać się każą *Schizmy*, aby przez księży niekonstytucyjnych sprowadzoną nie była. Całemu temu przed-

sięwzięciu nadać ruch Ob. *Gregoire*, który własnym kosztem w tym celu *Francją* objeżdża.

Negocyacye z posłami *Amerykańskimi* iakkolwiek nie ustały, doznają jednak wiele trudności. *Francya* żąda 1) aby traktat między obu rządami w roku 1778. zawarty, znowu miał moc swoją; 2) aby przynajmniej z uczynionemi przez *Washingtona* odmianami został odnowionym, a w ten czas Rząd *Francuzki* przyrzeka nadgrodzić wszystkie szkody przez kaprow *francuzkich* uczynione; 3) aby korzyści które *Ameryka* Anglikom przez traktat roku 1793. zapewniła, były także Rządowi *Francuzkiemu* przyznane. (Na mocy tego traktatu kaprom obu Narodów wolno jest z zdobyczami swoimi zawnąć do wszystkich *Amerykańskich* i *Angielskich* portów.) Na te trzy punkta posłowie *Amerykańscy* odpowiadają: 1) Traktat roku 1778. wyrokiem Kongressu jest zniesiony. 2.) Traktat przez *Washingtona* odmieniony (z opuszczeniem artykułu którym *Ameryka* *Francuzom* pośleszyła ich wysp gwarantowała) nie może być odnowiony, równie iak korzyści samym *Anglikom* przyznane, nie mogą służyć *Francuzom*.—Na inne zaś warunki Rzeczpospolita nasza przyjąć nie jest w stanie, gdyżby tym samym nadane *Anglikom* korzyści potwierdziła i podpisała. Pomimo tego wszystkiego *Francya* stara się teraz przywrócić do swojej mocy zasadę, przez którą okręt neutralny, czyni także ładunek jego neutralnym. *Amerykanie* mają więcej interessu do utrzymania tej zasady niż my, lecz traktat ich z *Anglią* stoi im w tej mierze na zawadzie. Ponieważ mamy nadzieję iż ta zasada przez mocarstwa pułnocne będzie utrzymana, przeto będzie bardzo smutną dla *Amerykanów* rzeczą, kiedy do tego należeć nie będą mogli.

Bonaparte bawił ciągle przez 5. dni we wsi swojej *Malmaison*. W tych słowach *Revolution Française* (rewolucya *Francuzka*) z opuszczeniem tego słowa *Veto* wynaleziono anagramma takowe, *Un Corse la finira* (*Korsykanin* ją skończy.)

W *Madrycie* 20letni syn tutejszego Księgarza *Pancouque* podał ministrowi *Urquijo* plan rewolucyonowania *Hiszpanij*. Gdy zaczęto dochodzić całej rzeczy, odkryto, iż młodzieniec ten miał pomieszane zmyśły, i dla tego wyśłano go do wysp *Filipińskich*.

Presekt w *Perpignan* wydał rozkazy do przytrzymania wszystkich emigrantów, którzy bez pozwolenia do *Francyi* powracają.

Kawaler *Coigny* aresztowany iako dowódca partyi rojalistów, na indagacyi swojej wyznał, że był tego mniemania, iż *Bonaparte* dla *Ludwika XVIII.* jedynie pracuje. To fałszywe twierdzenie jego, przyczyniło się do obruszenia pierwszego Konsula przeciw emigrantom. Za powrotem swoim z *Włoch*, *Bonaparte* wielkie okazał nieukontentowanie z wymazania tak znaczney liczby emigrantów, i gdy to wyrzucił Ministrowi policyi, ten usprawiedliwiał się tym, iż największa część emigrantów wymazanych, miała listy rekomendacyonalne od Pani *Bonaparte*. „Mnieyby z tego powodu szacował i kochał żonę moją (odpowiedział pierwszy Konsul) gdybym nie znał rzadkiey dobroci serca iey, chociaż już tyle razy przez nie w błąd była wprowadzona. Lecz minister i statystyk powinien rzecz podług praw rozstrzygać, a obowiązku swego nigdy z oka nie spuszczać.“

Minister Policyi zalecił Presektowi, ażeby od tego czasu zakazał puszczać balonów wewnątrz *Paryża*, choćby nie z powodu rzeczywistego niebezpieczeństwa ognia, sama w tej mierze niespokojność mogłaby szkodliwe spowodować skutki.

z *Bruxelli* dnia 8. Sierpnia.

Listy z *Lille* donoszą, iż korpusy mające zostawać pod kommandą G. *Murat* zaczynają już zbierać się na miejsce swego przeznaczenia. Większa ich część zgromadzi się na końcu miesiąca Sierpnia. Główna kwatera tej armij założona będzie w *Peronne*. W powszechności przygotowania wojenne czynione są z nowym natężeniem w całej *Francyi*; liczne

oddziały konfrypcyjnych ścagaia się codziennie ze wszystkich Departamentów dla powiększenia armij G. Brune w bywłej *Burgundyi*.

Z *Akwizgranu* pod dniem 12. donoszą co następuje: „Od kilku dni w lasach tutejszey okolicy w 7. miejscach pokazał się pożar. Dwa najbliżej podłożone ognie, zostały zaraz od tutejszych obywatelów ugaszone, lecz odleglejsze do tych czas jeszcze trwają. Szkoda jest niezmierna, a w tylu miejscach o jednym czasie wzniecone pożary, dają powód do wielu domysłów.

z Hagi dnia 16. Sierpnia.

Słychać, iż między Dworem jednym *Niemieckim* i *Rosyą*, podpisany został traktat przymierza w *Peterhoffie*.

W nocy ze *Szrody* na *Czwartek* przybył tu officer ze sztabu Generała *Desjardins*, który wojskami *Francuzkimi* w *Berg op Zoom* dowodzi, z wiadomością, iż flotta *Angielska* z wielu okrętami wojennymi i przewozowymi, była na wypłynieniu z portów *Angielskich*, dla przedsięwzięcia wylądowania w *Zelandyi*. Wyślano ztąd natychmiast kuryera do *Paryża*. Oczekujemy na znaczne poliki *Francuzkie*, a Generał *Desjardins* udał się zaraz do *Zelandyi*, w celu użycia potrzebnych do obrony tej prowincyi szrodków.

Generał *Daendels* wyjechał do *Północney Hollandyi*, i ma wkrótce kwaterę swoją w *Alkmar* postanowić.

Załoga z *Bergopzoom* ma się udać do *Rotterdamu*, *Leydy* i *Hagi*, a będzie zastąpioną przez wojska *Francuzkie* z *Włoch* przybyłe.

Podług listów z *Bruxelli* daie się widzieć codziennie więcej okrętów *Angielskich* przy brzegach *Flandryjskich*.

P. S. W istocie już znajduje się na morzu flotta *Angielska* mająca na sobie 14 tysięcy wojska do wylądowania pod komendą G. *Pultney*. Niektórzy politycy zapewniają, iż

przeznaczenie tej floty jest wcale inne od tego, iakie iey dotąd naznaczaia.

z *Kopenhagi* d. 16. Sierpnia.

Jeszcze nie w interesie zabranej fregaty naszej nie zostało rozstrzygnięciem. Lord *Withworth* dotąd nieokazał się w żadnym charakterze publicznym, miał tylko prywatną audyencyą u sekretarza stanu Hr. *Bernstorff*.

Wczoray wyszedł rozkaz, aby wszystkie do obrony tutejszego portu należące wielkie i małe okręty, iak najszybciej uzbroione zostały. Składają się z 4ch okrętów liniowych, z rozmaitych batów kanonierskich i z bateriów pływających. Komendę nad nimi otrzymał Kommodor *Lutzw*. Wydano także rozkazy do uzbrojenia jeszcze 3ch innych okrętów liniowych, tak dalece, iż w ogóle 13. okrętów liniowych będzie uzbrojonych.

Maytkowie *Duiſcy* ktorzy częścią za pozwoleniem, częścią bez pozwolenia na obcych okrętach służbę przyieli, są teraz zabierani na okręty nasze.

Dwadzieścia dwa okręty *Rosyjskich* ma krążyć na morzu wschodnim i w bliskości wód naszych znajdować się.

Trzy fregaty *Angielskie* przybyły wczoray do *Helsingor*. Oczekują jeszcze w *Sund* na 10. okrętów liniowych *Angielskich* które już w bliskości być mają.

Jedna uzbroiona brygantyna *Angielska* od 16. armat w *Doggersbach* schwytala jeden okręt *Duiſki* deskami naładowany, lecz dla wiatrow przeciwnych kapr musiał do *Gothenburga* zawinąć i tam zdobycz swoją zostawić.

Przy brzegach *Fryzlandyi* pod wyspą *Ame-land* na dniu 16. Sierpnia przeznaczony z *Lizbony* do *Elby* okręt neutralny został przytrzymany przez okręt *Angielski* i do *Jarmuth* odesłany. Inny podobnie przytrzymany okręt *Duiſki*, na który już kilka maytków *Angielskich* wsiadło, znalazł sposobność ratowania się ucieczką do *Glückstadt*.

z *Monachium* d. 7. Sierpnia.

Francuzi wywiezli z arsenału tutejszego 11,192 karabinów, 4200. pałaszów od infanteryi, a 800.

od kiryfyerow, 4400. klingow, 14. mozdierzow, 2. żelazne 120-funtowe armaty z lawetami, 1. armatę kruszcową, przeszło 3. tyfiące bomb, 922. granatów, 100,000. kul armatnych, 3160. bagnietow, 2666. pistoletow. 1000. namiotow &c. &c. To wszystko szacowane było przez samych *Francuzow* na 1,600,000. złotych. Bardzo wiele innych rzeczy znaleziono częścią w wodzie zatopionych, częścią zamurowanych, iako to srebrne posagi, 2. srebrne armaty, srebrne paski do bębnow, 100. spissow, 100. halabardow, namiot *Turecki* bogato złotem wyszywany, chorągwie zwycięskie które woyska *Bawarskie* w dawnych wojnach zdobyły; 100. cetnarow ołowiu w sztabach, wiele pałaszow oficerkich, szablów tureckich &c.

Generał *Moreau* jest rzetelnie ukochanym w całym kraju, który jego armia zajmuje. Gdy przyjeżdża do *Augsburga*, *Monachium*, lub iakiegokolwiek innego miasta, niezmierny nacisk ludu wychodzi przeciwko niemu. Postępuje on sobie wszędzie iako zwycięzca sprawiedliwy, skromny i dobroczynny. Generał *Desfoles* szef wyższego sztabu żyjący z nim w ścisłych związkach przyjaźni jest oraz Przyjacielem Ludzkości. Należy do tego Generał brygady *Lahore*. Połączenie tych trzech Generałów jest jednym z tych szczęśliwych związków z których Rzplta niemałe odnosi korzyści.

z Moguncyi d. 9. Sierpnia.

Dnia onegdajszego Generał *Augereau* wyjechał do *Hoechst* z swoją główną kwaterą. *G. Andreossi* obiał komendę w mieście *Moguncyi* na miejsce Generała *Leval*.

Generał *Dumonceau* dowodzący dywizją woysk *Batawskich* ma swoją główną kwaterę w *Wetzlar*. Jedna część jego woyska stoi w tym mieście i naysciślejszą zachowuje w nim karność.

Miasto *Heilbronn* po złożonych dowodach iak wiele w ciągu teraźniejszey wojny ucierpiało, Generał *Moreau* zupełnie od kontrybucyi 400,000 liwrow uwolnił.

z Stutgardu d. 10. Sierpnia.

Obywatel *Faviers* najwyższy Kommissarz armii *Reński* przejeżdżał tedy dnia wczorajszego powracając z *Augsburga* do *Frankfurtu*.

Kilku kuryerow *Francuzkich* którzy tu dnia onegdajszego i wczorajszego przejeżdżali, donieśli, iż Generał *Moreau* przybędzie tu dziś lub jutro.

Podług stanowisk które *Francuzi* zajmują nad *Menem* w *Frankonii*, łatwo nastąpić może w przypadku rozpoczęcia krokow nieprzyjacielskich, iż prawe ich skrzydło przeszedłszy *Men* w *Schweinfurth*, znajdzie się w prze-

ciagu 24. godzin w tyle armij Elektora *Mogunckiego*, która tym sposobem będzie zamknięta częścią w *Würzburgu*, częścią w lasach *Speßart*. W przypadku zaś zawarcia pokoju jeżeli będzie chodziło o uskutecznienie feklaryzacyow, *Francuzi* również będą mieli sposobność zająć całe Biskupstwa *Bamberskie* i *Würzburckie* dla uwolnienia Elektorow świeckich od przeciwnego konfitytucyi postępku, ogłaszania zbroyną ręką *Xiążat-Biskupow* z ich dziedzictw.

z Augsburga d. 10. Sierpnia.

Gdy *G. Moreau* wczoray ztąd do *Monachium* wyleżdżał, dał się z tym słyszeć, iż spodziewa się za kilka dni przywieść z sobą wiadomość o pokoiu.

Zawczoray rozmaite pieniędźmi kontrybucyjnemi naładowane wozy, z liczną eskortą wyjechały do *Francyi*; wozy były 6cio-konne.

Zapewniają, iż *Xiąże Wirtemberski* musi teraz za siebie samego zapłacić 6 millionow *Francuzom*, za subsydy z *Anglij* odebrane. Kontrybucyja na stany nie jest jeszcze zupełnie ułożona. *Francuzi* zagrażają surową *Xiążęciu* exekucyą, jeżeli w przeciągu jedney dekady nałożoney kontrybucyi nie wyliczy.

z Bambergu d. 11. Sierpnia.

Uskutecznienie artykułu Konwencyi dnia 15. ściągającego się do oznaczenia linii demarkacyjney na lewym brzegu *Menu*, doznało wiele trudności, które nakoniec zostały uprzątnionemi. Woyska *Mogunckie* mają ustąpić aż za *Aszaffenburg* i na granice *Frankonii* stykające się z Biskupstwem *Fuldy*, a to z powodu, iż na dniu 15. Lipca Generał *Souham* doszedł aż do zrzodeł rzeki *Kinzig*, i zajmował część terytorium *Mogunckiego* w okolicach *Sulmünster* i *Bibar*, a Generałowie *Francuzcy* pomagali się, ażeby kordon wytknięty był podług stanu posiadcyi dnia 15. Lipca.

z Frankfortu d. 14. Sierpnia.

Niektóre Gazety wyrażają, iż *Anglia* popierać będzie wszelkimi siłami całość *Rzeszy Niemieckiej*, a nawet powrocie lewego brzegu *Renu*. Cieszący się temi nadziejami są to ciż sami, którzy w roku 1792: nie wąpili, iż cała *Francya* w jednym miesiącu będzie podbita; którzy w roku 94. niewierzyli ani jednemu słowu o zawojowaniu *Hollandyi*; którzy w roku 98. nie wąpili o całkowitym zniszczeniu armij *Egipskiej* i o przywiezieniu głowy Generała *Bonaparte* do *Konstantynopola*, a w roku 1800. zbijali wiadomości o kapitulacyi Generała *Melas*, ale za to zaczawszy od 6go Maja roku 99. regularnie co tydzień wierzyli o wzięciu *Genui* aż do dnia 5. Lipca r. t. w kto-

rym w samey rzeczy wszedł do niey Generał *Hohenzollern* po to, ażeby ją za kilka dni oddał *Francuzom*.

Od brzegow *Menu* d. 14. Sierpnia.

Generał *St Julien* rozjechał się w *Oettingen* z *Ob. Durac*, który na d. 8. odprawił tamże konferencyą z *G. Kray*. Nie wiadomo jeszcze nic o wyroku dworu *Wiedeńskiego* względem pokoju lub wojny, zdaje się jednak być iłkonnieyszym do pierwszego, a to widzieć można częścią ztąd, iż powszechnie uzbraianie w *Czechach* i transport bydła dla armiiow wstrzymane zostało, częścią iż traktat subsydyalny z *Anglią* nie jest ratyfikowanym. Na dniu 12. przejeżdżał z *Wiednia* przez *Augsburg* nad *Ren* officer Cesarzki pod eskortą *Francuzką*, zapewne z wiadomością o pokoju.

z *Hamburga* d. 19. Sierpnia.

Przeznaczony do Dworu *Duńskiego* poseł *Rzpltey Francuzkiej* *Ob. Bourgoing*, na dniu dzisiejszym z *Altony* do *Kopenhagi* wyjechał.

z *Szwajcaryi* d. 9. Sierpnia.

Nasza nowa podług planu Rządu *Francuzkiego* uskutecznioma rewolucya obaliła partya *Laharpa*, czyli partya *Jakobińską* podług ostrych zasad. Zamiało 116 członków wielkiej Rady i 88 z senatu, iedno będziemy mieć tylko zgromadzenie z 43 osob złożone, a na mieyscu Dyrektoryatu z 5 osob, wydział wykonawczy z 7 członków. To zmniejszenie dla oszczędności było u nas potrzebnym, lecz dla gwałtowności z jaką wprowadzone zostało, ściągą nagane nawet u tych, którzy są tey odmianie przychylnemi. Poselstwo ostatnie Dyrektoryatu wytknęło obszernie wszystkie złe wady konfitytucyi, iey kosztowność, walki partayow &c. Dla zapobieżenia rozruchom, zroziątrzenia partayow wyniknąć mogącym, przybycie wkrótce 6 tysięcy *Francuzow* pod *G. Ney*, którzy się już pod *Lozanną* znajdują, będzie bardzo pomocne. Świeżo postanowione władze, zostaną w czynności dopoty, dopoki nowa konfitytucya stosowna do systemu federacyiniego przez ministra *Talleyrand* popieranego nie będzie wprowadzoną. Dla tego też o iedności i nierozdzielności naszej *Rzpltey* nie masz teraz mowy.

z *Medyolanu* d. 2. Sierpnia.

Kawaler *Blasco d'Orozco* minister pełnomocny Cesarzki przy *Rzpltey Cisalpińskiej*, złożył dnia 27 p. m. naszemu Rządowi swoje odwołujące listy, mianowany będąc na tę samą dostojność przy ziednoczonych stanach *Ameryki*. *P. Blasco d'Orozco* został się przy urzędzie ministra *Hiszpańskiego* wezwać nawet zajęcia naszego terytorium przez *Austryackie* woyska.

W *Genui* ogłoszono powszechne darowanie winy dla wszystkich nieprzyjaciół *Rzpltey*. *Patryoci Liguryjscy* ukarżają się na to, oraz, iż urzędy zajęte są przez stronników dawney oligarchij, iż gwardya Narodowa nie jest jeszcze organizowana, iż znajdują się jeszcze urzędy przez *Austryakow* postanowione, i że tylko przybrały sobie nazwiska municypalności, administracyow &c.

Dnia 29. p. m. Generał *Masena* odprawił rewią z całym woyskiem znajdującym się w tym mieście i okolicach. Mowią, iż dwie dywizye mają się zbliżyć do *Mantui*, a dwa inne korpusy udać się ku południowym *Wlochom*.

Dnia onegdajszego zrana wyszło ztąd 3. tysiące woyska *Cisalpińskiego* do *Romanij*.

Zapewniają, iż Papież protestował się przeciw zajęciu przez *Francuzow* miasta *Pezaro*, iako nienależącego do *Romanij*, lecz do *Xięstwa Urbinu*. Donoszące o tym listy dodają: Generał *Mylius* kommandant *Austryacki* w *Ankonie*, wysłał mocny oddział infanteryi i kawaleryi do *Fano* z rozkazem nieprzełapienia tey linii. Ztąd domyslaią się, iż w tey mierze zaszła iakaś umowa między Dworem *Wiedeńskim* i Rządem *Francuzkim*. Kupcy w *Sinigaglia* zastraszeni przybyciem *Francuzow* do *Pesaro*, wysłali d. 20 kurjera do Generała *Mylius*, który im odpowiedział, iż miał przychylnie mniemać, iż *Francuzi* nie przełapią tey linii.

Dnia 4. Sierpnia.

Od dwóch lub trzech dni o samey tu tylko wojnie slyszec się daie. Zapewniają, iż wydane są rozkazy, ażeby opatrzone w żywności fortece, które wprzod zburzyć miano, iż wszędzie zatrudniają się robeniem ładunkow, i że Generałowie i Officerowie odebrali załeczenie udania się do swoich korpusow. Te wszystkie przygotowania wojenne zdają się wiadomym rzeczy osobom, prostem demonstracyami czynionemi dla pewniejszego przyspieszenia pokoju. Zamek *Medyolański* w wielkiej części już jest zburzony.

z *Turynu* d. 2. Sierpnia.

Generałowie *Turreau* i *Serras* udali się w marsz z znacznemi korpusami woyska do *Provincyow Alby* i *Astży*, gdzie mają wprowadzić rząd Republikański.

W *Piemencie* równie iak w kraju *Cisalpińskim* czynione są wielkie przygotowania wojenne, które zdają się przepowiadać bliskie rozpoczęcie krokow nieprzyjacielskich. Atoli jest powszechną wieścią, iż przedugodne punkta pokoju zostały już podpisane.

DODATEK.

D O D A T E K

DO

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 29. SIERPNIA ROKU 1800. w PIĄTEK.

z Paryża dnia 17. Sierpnia.

Lubo nie jest jeszcze wiadoma odpowiedź Cesarza na propozycyę, z któremi Ob. *Duroc* wyjechał, mamy jednak mocne nadzieie pokoiu, i zapewniamy, iż przed krótkim czasem negocyacye będą mniey trudnemi, i prościej zmierzającemi do ostatecznego układu.

Za każdą pocztą odbieramy wiadomości o nowym pożarze. Dnia 2. t. m. zaiął się w lasach *Badovouiller, Pexonne, Fenneviller i Pierre-Percée*, ogień ten trwał przez dwa dni i spalił 400 włok lasu.

Donoszą z *Geny* pod d. 28 Lipca: Nadzwyczajna kommissya rządowa zatrudnia się spiesznie na tajemnych sejsjach urządzeniem Policji, skarbu i generalney administracyi Rzeczypospolitey. Konsulta potwierdziła podatek na zboża i maki zagraniczne przywożone do kraju lądem lub morzem. Zażaźliwe choroby znacznie się u nas zmniejszają. Rząd skaffował wielu lekarzow, którzy odmówili swoiey pomocy chorym przeniesionym do lazaretow.

Z *Bordeaux* donoszą, iż w tamtejszych okolicach wieśniacy posirzegli ognistą meteorę piramidalnego kształtu, która w niektórych ogrodach popaliła warzywa.

Dziennik sporow opisuje osobliwszy fenomen, który w Prowincji Hiszpańskiej *Burgos* przestraszył tamtejszych mieszkańców. Dnia 11. Czerwca wyraża *Dziennik Madrycki*, pokazała się wielka chmura: grube mgły ściągające się ku niey, zdawały się być oderwane od pobliskich gor. Połączone z chmurą uformowały jakieś okropne straszdyło, w którym uważano kształt nog, rąk i ogona. Z ciała jego zdawał się wychodzić potężny wąż koloru jasno niebieskiego, który aż do ziemi dosięgał. To podobieństwo węża wyrzucało z siebie ogień i iskry. W tey postaci zdawało się zbliżać do miasta, lecz gwałtowny wiatr obrócił ie ku stronie przeciwney około 400. krokow od miasta. W swoim przechodzie wyrzucało winne szczepy, poruszało kamienie i grube drzewa, między innemi dęb na podwoyną grubość człowieka. Obdarło go nayprzod z gałęzi, po-

tym samo drzewo ze wszytkim korzeniem wyrwane zostało. W dwóch ogrodach powywracało mury, popsuło i popaliło owocowe drzewa, poryło i zasypało ziemią pole żytem zasiane. Ten fenomen trwał około 25. minut i znaczną rolnikom sprawił szkodę. Uważano iż bydlę niechce się paść, ani nawet zatrzymać na miejscach przez które ten fenomen przechodził. Mowią iż napotkał w polu wielkie stada bydła, które prawie całkiem z pasterzem zniszczył. Nakoniec potwierdzają się rozniezione wieści, iż gdy ten fenomen przechodził przez *Quintana*, w tym samym czasie spadł obfity deszcz grubego piasku i drobnych kamieni bez naymniejszey kropli wody, a to na dwie lub trzy wśie na pułnoc tego miasteczka i na jednę lub pułtory mili od niego.

Wypis z listu Cyrkularnego Ministra marynarki i osad, do Prefektow marynarki.

Obywatelu Prefekcie. „Przedugodne punkta pokoju ułożone między Rzpltą Francuzką i Krolem *Algieru*, podpisane zostały d. 21 Lip: przez Ob: *Thainville* umocowanego od Rządu. Dey rozesał rozkazy okrętom pod swoją banderą krążącym, ażeby szanowały banderę Rzpltey Francuzkiej. Z tego powodu pierwszy Konsul rozkazał mi, ażebym również zalecił, iżby kolory *Algierskie* przez okręty *Francuzkie* były szanowanemi. Zechcesz donieść do wszytkich portow twego okręgu o tych wyraźnych Rządu zamiarach i czuwać nad ich rychłym uskutecznieniem.

Kolumna Grenadyerow i Strzelcow należąca do wybornego korpusu pod dowodztwem *G. Murat*, wyszła dziś z *Paryża* o 2 godzinie z rana do *Amiens*, mając na swoim czele *G. Sarrazin*. Mowią, iż *G. Murat* wyjeżdża iutro do tego obozu.

Zaprzeszley nocy Pani *Genlis* przybyła do *Paryża*.

Napoleon Bonaparte pierwszy Konsul Rzeczypospolitey urodzony dnia 16 Sierpnia 1769 zaczął w tymże dniu rok 32^{gi} wieku swiego. Chronologisci *Włoscy* wyrażają, iż przodkowie *Bonaparty* przed czterema wiekami ofiedli

w *Korsyce* przymuszeni opuścić swoją oyczyzną *Sarżanę* z przyczyny wojny pomiędzy *Gwelfami* i *Gibellinami*, do której przymuszali się na obronę niepodległości Narodu.

Donoszą z *Bayonny*, iż w 5^{ciu} dniach przeszło tam pięć okrętów naładowanych towarami z osad. Tymczasem jedna dywizya *Angielska* nieprzeście krążyć przed tym portem i tamować morskie iego komunikacye.

Izydor *Langlois* Redaktor *Dziennika Poślaniec wieczorny* ieden z deportowanych 18 fructidora, umarł wczoray w 30 roku życia swojego.

Obywatele w okręgu *Pont de Vaux* otrzymali od Konsulow wyrok pozwalający im wystawienie monumentu na pamiątkę Generała *Joubert*.

Druga Rada wojenna uwolniła d. 10 Obywatela *Boutheiller* i Obywatelkę *Rimbault* oskarżonych o bunt po zafszey już amnestyi. W obronie ich, którą miał Ob. *Cotterel* wyraził, iż to słowo *Szuany* powinno być z pamięci *Francuzow* wygluszowane.

z *Moguncyi* d. 16. Sierpnia.

Minister generalney Policyi Rzpłtey pisał do Prefekta Departamentu *Mont Tonnerre* List następujący:

Obywatelu Prefekcie. Uwiadomiony jestem, iż wielu oskarżonych o emigracyą pragną do swoich domow powrócić, a nieodebrawszy odemnie w tej mierze pozwolenia, otrzymali od niektórych Prefektow tymczasowe pozwolenie na przybycie do *Paryża* i innych miaśt Rzpłtey. Prefektowie i generalni Kommissarze Policyi nie mają prawa wydawać podobnych pozwoleń. Osoby na liście emigrantow zapisane nie mogą powrócić na territorium *francuzkie* iak tylko za wyraźnym zezwoleniem moim. Może się jednak zdarzyć, iż osoba mająca pozwolenie stanie przed pograniczną zwierzchnością domagając się o paszport, w tym przypadku paszport powinien mieć w sobie datę pozwolenia, ażeby Prefekt policyi *Paryżskiej* lub który inny nie został w błąd wprowadzony. Jest jeszcze inna klasa osob, którym Prefektowie i Kommissarze Policyi niepowinni nawet tymczasowo pozwolić przystępu do śróodka kraju, a to są Cudzoziemcy iakiegokolwiek stanu. Względem nich władze pograniczne powinny mi przysłać onych świadectwa, a osoby ich powinny zostawać pod dozorem poki nie postanowię, czyli mają dalszą odprawiać podróż, czyli nazad powrócić. Jeżeli zaś złożone będą iasne dowody, iż podróżny jest negocyan-tem, lub ma dane sobie od Rządu swego zlecenia, na ten czas należy go przepuścić stosując się do urzędzeń Artykułow 10. i 11. Prawa 23. Messidor roku 3go. Dobry porządek i spokoj-

ność publiczna wymaga tych ostrożności. Zalecam ci ściśle uskutecznienie tego przepisu.

(podpisano) *Fouché*. — Zgadza się z oryginalnem. — Kommissarz Rządowy w nowych Departamentach lewego brzegu *Renu*. — *Shée*.

z *Strazburga* d. 13. Sierpnia

Wielki pożar w okolicach *Kniebis* dotąd nieustaje, pomimo największych usiłowań na ugaszenie jego czynionych. Poniesione do tego czasu szkody wynoszą już do kilku millionow. W naszym Departamencie i w wyższym *Renie* mieliśmy także kilka pożarów, mianowicie w lesie *Haguenau* i *Bien*. Nie wiemy czy tyle klęsk można na sam zwałać przypadek, i na upały od dwóch miesięcy trwające, lub czyli też złym ludziom przypisać one należy.

Jedna z naszych gazet zawiera w sobie następujący list z *Berny* pod d. 10 Sierpnia.

Łubo ostatnia nasza rewolucya może być uważana iako spełniona, większa atoli część Senatu, która iey tak mocno była przeciwną, zgromadziła się ieszcze wczoray w iedney oberży, gdzie mówią, iż uznała nieważnemi wszystkie nowe władze, i że postanowiła przenieść swoje sessye do okręgu mającego więcej patryotyzmu niż *Berna*. Część wielkiej Rady połączyła się z większością Senatu na mocy proklamacyi przeciwko postępkowi kommissyi wykonawczej i zgodnych z nią deputowanych. Minister *Francuzki Rheinard* odpowiedział deputowanym od Senatu, którzy przybyli żądać iego pomocy, iż nie zna już więcej żadnych Rad w *Helwecyi*.

z *Passau* d. 9. Sierpnia.

Dziś odebraliśmy z *Wiednia* listy bardzo pocieszające. Odpowiedz dworu naszego na propozycye *Bonaparte*go ma być bardzo umiarkowana, tak dalece iż możemy mieć pewne nadzieie otrzymania pokoju. Wyznaczono osobnym artykułem miejsce Kongressu i czas obrad iego. Nie ma trwać dłużej nad 4. tygodnie, czyli iak *Bonaparte* proponował nad 3. dekady.

z *Ratyzbony* d. 11. Sierpnia.

Z kontrybucyi 250. tysięcy liwrow na miasto nasze nałożonych, tutejsze Duchowieństwo przeięło na siebie połowę, a z wydatkow na potrzeby garnizonu *Francuzkiego* część trzecią. Magistrat zaś dla zapłacenia reszty kontrybucyi, nałożył nadzwyczajny podatek na possessorow, tudzież na cudzoziemcow, fluszających, czeladz kupiecką &c. Miasto musi ieszcze przystawić pewną liczbę wozow, fiodel, lederwerkow, mundurow &c. co wszystko wynięsie do 36. tysięcy liwrow.

z *Monachium* d. 10. *Sierpnia*.

Generał *Moreau* przybył dnia onegdajszego do *Nimphenburg*, gdzie na nowo założył swoją główną kwaterę. — Garnizon nasz wynosi teraz trzy tysiące ludzi. Główny *hauptwach*, oraz warta zamkowa i w bramach, złożona jest razem z *Francuzów* i *Bawarczyków*. Porządek, karność i spokojność na moment nie była wzruszona.

Przybył tu kawaler *Vacant* Pułkownik z wyższego sztabu *Austryackiego*. Mowią iż wysłany jest z pewnym zleceniem do Generała *Moreau*.

Austryacy zaczęli wysypywać szaniec przed *Salzburgiem* z drugiej strony *Salzbach* zaczęli od *Plainberg* aż do *Laufen*. Teraz dowiadujemy się, iż te prace zostały wstrzymane, co zdać się być przyjazną wrozbą pokoju.

z *Stutgardu* d. 15. *Sierpnia*.

Woyłka *francuzkie* które się znajdowały w okolicach *Ludwiburga*, wyruszyły dnia wczorajszego i przeszły *Necker*. Generał *Drouet* również ztamtąd wyjechał. Przybył tu dziś Generał *Lacoste* z swojej głównej kwatery w *Winnenden*. Jutro ma tu przybyć najwyższy *Kommissarz* Ob. *Favieres* powracający z *Frankfurtu*.

Podług naszych *Dzienników*, pożar *czarnego lasu* jeszcze ugaszonym nie został, owszem pokazał się w wielu innych częściach gdzie go dla upałów i suszy niepodobna wstrzymać.

Z *Krofen* donoszą o osobliwszym przykładzie wierności i stałej przyjaźni dwóch sobie przeciwnych z natury zwierząt *Kota* i *Psa*. Oba razem z sobą od młodości wzrosli. Gdy tamże niedawno, oprawca schwytał *Psa* bez znaku chodzącego, *Kot* spostrzegłszy w niebezpieczeństwie przyjaciela swego, rzuca się na ramiona oprawcy i zaczyna twarz jego kąsać i drapać, trzeba było aż pomocy ludzi do rozbronienia tej walki.

z *Augsburga* d. 15. *Sierpnia*.

Generał *Kommenderujący Moreau* przybył tu tej nocy z *Bawaryi*. — Dnia wczorajszego przejeżdżał przez nasze miasto *officer Austryacki* pod eskortą sześciu strzelców *Francuzkich*, ku wyższemu *Renowi* idący. — Przechodziło tu tego poranku około stu jenców *Austryackich* prowadzonych do *Szwajcaryi*.

Dnia 14. *Sierpnia*. — Generał *Kray* przejeżdżał w tych dniach przez *Salzburg* do *Tyrolu*, gdzie ma przeyrzeć kordon woyłk na granicy tego kraju będących.

Ostatnie wiadomości z *Wiednia* są wszystkie za pokojem i zgadzają się, iż *Cesarz* przyjął propozycje z strony *Francyi* przy nie-

jakich odmianach. *Officer Austryacki*, który tędy wczoray przejeżdżał, miał z sobą *officera Francuzkiego* i wraz z nim iechał do *Paryża* zapewne z przedugodnemi punktami nieco odmienionemi.

Dnia 15. *Sierpnia*. — Dnia wczorajszego z rana przybył tu *Kapitan* od *Huzarów Austryackich* z głównej kwatery w *Alt-Oettingen* z depeszami do G. *Moreau*, i wyjechał wieczorem z odpowiedzią na te depesze.

z *Manheimu* d. 15. *Sierpnia*.

Dziś jeden *batallion* 65^{ty} *Pubrygady* przybył tu ztamtęj strony *Renu*, poczym w dalszą przez bramę *Heidelberską* puścił się drogę. Większa część korpusu G. *Delaborde* zajęła stanowiska w okolicy *Schwetzingen*, reszta posunęła się ku *Filipsburgowi*. Poczym G. *Delaborde* założył kwaterę swoją w *Bruchsal*. W naszym mieście znajduje się mały oddział *Legionu Cudzoziemskiego*.

z *Hanau* d. 16. *Sierpnia*.

Generał *Augereau* znajduje się zawsze w *Frankfurcie*. Miasto dawało dla niego wspierać obiad, przyjął *deputacyą* jego iak najgrzeczniej, lecz nie mieszka się wcale do interesu *kontrybucyi*. Procz Generała *dywizyi Barbou*, znajduje się tam jeszcze Generał *Inspektor Chaumont*, i *Kommissarz armij Reńskiej* Ob. *Faviers*. Sztab G. *Augereau* jest przepyszny. W *Wetzlar* założył kwaterę swoją G. *Dumonceau*. W *Frankfurcie* wyszedł zakaz przedawania *trunków* dla żołnierzy po godzinie 9. w wieczor.

Dywizye Generałów *Grenier* i *Collaud* zajęły już lewy brzeg rzeki *Reidnitz* i zapisują mocne *rekwizycje*.

Można z pewnością twierdzić, iż 150. tysięcy woyłka *Francuzkiego* przepędzi czas *armistycyiny* w *Niemczech*. Coraz więcej jeszcze *Francuzów* z lewego na prawy brzeg *Renu* ściaga. *Dywizye Francuzkie* linii *armistycyiny* rozciągają wielki łańcuch w formie *polkoła*.

Twierdzą z pewnością, iż *pokozy Francyi* z *Elektorem Bawarskim* został zawarty. *Xiążę Wirtemberski* miał wyjechać do *Wiednia*.

z *Augsburga* d. 16. *Sierpnia*.

Dziś zrana Generał *Moreau* wyjechał ztąd do *Strazburga*, a ztamtąd mówią iż się do *Paryża* uda. Generał *Lecourbe* wyjechał także z *Kempton* do *Francyi*. Oddalenie się tych dwóch wodzów od armij tym bardziej popiera wiadomość o pokoju.

P. S. O godzinie 8. zrana przejeżdżał tędy *kuryer Francuzki* z *Wiednia* do *Paryża*. Mo-

wią, iż Hr. St. Julien wysłany został z *Wiednia* do czekającego w *Braunau Ob. Duroc*.

z *Erlangi* d. 19. Sierpnia.

Podług raportów od rozmaitych rezydentów Xiażąt Niemieckich w *Wiedniu*, projekt punktów przedugodnych w *Paryżu* ułożony, jest następujący:

„Cesarz zrzeka się *Niderlandów*, lenności swoich we *Włoszech* i *Medyolanu*. Długi do *Belgium* należące, *Francya* na siebie przeymie. Cesarz uznaie Rzplte we *Włoszech*; Krol *Sardyński* odbierać będzie pensją dożywotnią. *Sabaudya* i *Nicea* zostaną przy Rzpltey *Francuzkiej*. Xiaże *Modencki* aż do wygaśnięcia familij swojej otrzyma *Bryzgowią*. Z *Rzeszą Niemiecką* pokoy w *Augsburgu* będzie negocjowany. Cesarz zezwala na odstąpienie lewego brzegu *Renu*. Jeżeli do pokoiu z *Rzeszą Niemiecką* nie przyszło, na ow czas Cesarz cofnie swoje kontyngens, i postawi tylko korpus obserwacyjny za rzeką *Inn*. Pojedyncze stany *Rzeszy* otrzymają indemnizacyą przez sekularyzacye. W przypadku zawad do pokoiu z Papieżem i Krolew *Neapolitańskim*, Cesarz nie ma tych mocarstw wspierać. Oba jednak niepodległość przez Rzpltey *Francuzką* będzie zapewniona. Obie strony umawiające się, gwarantują sobie zobopolnie terazniejsze swoje posiadłości.

Ten projekt był powodem wysłania Hr. St. Julien do *Paryża*, a z nim ułożone były nowe punkta przedugodne podpisane w *Paryżu* dnia 29. Lipca, z którymi tenże Hrabia wraz z Ob. *Duroc* wyjechał do *Wiednia*.

Od stanów cyrkułu *Frankońskiego* G. *Moreau* żądał kontrybucyi 6. millionow. Na dniu 14. kurjer przyniósł od niego w tej mierze depesze do zgromadzonych stanów cyrkułu w *Norymberdze*.

z *Medyolanu* d. 9. Sierpnia.

Rząd nasz wydał na publiczność konwencyą zawartą między Generałami obydwóch armii, tak dla ułożenia obustronnych stanowisk, jako też dla zapewnienia wolnej żeglugi na rzece *Po*, oraz komunikacyi wyższej *Lombardyi* z *Toskanią*, stanem kościelnym i kraiem *Weneckim*. Drugą proklamacyą nakazany jest powrót wszystkim obywatelom wyszłym z kraju bez pozwolenia. Rząd uwiadomił także publiczność o postanowionym wydziale Policji. Ten wydział obowiązany

jest utrzymywać jedność pomiędzy Obywatelami, i dostrzegać tych, którzy pod pozorem Religij staraia się osłabiać w umysłach winne dla zwierzchności uszanowanie.

z *Rzymu* dnia 28. Lipca.

Znający się tu od dnia 20. t. m. Kardynał *Ruffo*, ma sprawować urząd pełnomocnego Ministra Króla Obojga *Sycylii*.

Przed kilku dniami przybył tu Sekretarz Legacyi Hiszpańskiej. — P. *Labrador* Minister pełnomocny i Poseł nadzwyczajny oczekiwany tu jest z *Florencyi*. Ma on zlecenie powinszować Papieżowi jego dosłoiestwa ze strony Króla *Katolickiego*.

Korpus Pionierów *Neapolitańskich* udało się ztąd w podróż do swego kraju; wyprowadzono także wielką liczbę broni i innych rzesztunków wojennych. Artyllerya która się znajdowała w Zamku Sgo *Aniela*, odesłana jest do *Gatyi*. Generałowie i Officerowie *Neapolitańscy* odprawili już ceremonią pożegnania z Oycem S. i wkrótce wraz zwoylkiem powrócą do swego kraju.

Papież posłał kurjera do *Paryża* z odpowiedzią na uczynione propozycye przez *Bonapartego* do wprowadzenia zgody pomiędzy *Duchowieństwem* we *Francyi* i zniesienia różnicy między przysięgłemi i nieprzysięgłemi *Xieżami*.

W *Loretto* i tamtejszej okolicy zaszły rozruchy, do których usmierzenia Papież przymusony był wysłać żołnierzy swoich.

Liczba wojsk *Francuzkich* w 3. legacyach wynosi do 20. tysięcy ludzi, więcej jest ich przeto niż potrzeba do utrzymania tamże spokojności. Liczba ta nawet się jeszcze pomnaża *Francuzi* za zniesieniem się z *Austryakami* zaieli miasto *Pesaro* chociaż to do *Romanji* nie należy.

DONIESIENIA.

Dobra Witow i Wygiełzow cum *Attinentis* w Cyrkule *Pileckim*, dawniej w Powiecie *Lelowskim* o milę od *Lelowa* na pograniczu leżące są do sprzedania. Zyczący sobie takowych, raczy się zgłosić na miejsce, to jest do Dobr wyżej wspomnianych.

Na nowym mieście w ulicy *Kozłey* w domu *J.P. Magierowskiego* Nro 334. mieszka pewny umięciacy język *Niemiecki*, *Łaciński* i *Polski*, znający *Geografią* *Matematykę*, *Fizykę*, i inne nauki. Zyczący sobie mieć takiego za Nauczyciela niechay się zgłosi albo do niego, albo do Kantoru *Gazety Korrespondenta*.

Do 3ciej *Klasy* 15tey *Lotteryi Berlińskiej*, której ciągnięcie na dzień 8. *Września* roku bieżącego jest uderminowane, można jeszcze u mnie całe losy po *Tal: 10.* puł losy po *Tal: 5.* a ćwierć losy po *Tal: 2* i 12. fr. gr. dostać. — w *Warszawie* dnia 28. *Sierpnia* 1800.

Peiskus, mieszkający na *Długiej Ulicy* w *Pałacu Podkarłskich*.